

सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेमार्फत पोषणतत्व गुणसंवर्धित तांदूळ (Fortified Rice) वितरित करणे या केंद्रसहाय्यित प्रायोगिक प्रकल्पावरील खर्च भागविण्यास मंजूरी देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: अनौस-२०२३/प्र.क्र.०२/२०२३/नापु-२९

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

तारीख:- ०३ फेब्रुवारी, २०२३

संदर्भ :

- १) केंद्र शासनाच्या अन्न व सार्वजनिक वितरण विभागाचे क्रमांक: १५-१/२०१७-BP-II, दि.१४ फेब्रुवारी, २०१९ रोजीचे पत्र.
- २) केंद्र शासनाच्या अन्न व सार्वजनिक वितरण विभागाचे क्रमांक: १५-१/२०१७-BP-II, दि.३० एप्रिल, २०१९ रोजीचे पत्र.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२६१८/१४९-५२/प्र.क्र.२६/नापु २९, दि. १४ ऑगस्ट, २०१९.
- ४) शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२६१८/१४९-५२/प्र.क्र.२६(भाग-२)/नापु २९, दि.२८ जानेवारी, २०२१.
- ५) शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२६१८/१४९-५२/प्र.क्र.२६(भाग-३)/नापु २९, दि.२९ नोव्हेंबर, २०२१.
- ६) जिल्हा पुरवठा अधिकारी, गडचिरोली यांचे क्र.पुरवठा/कार्या ११/सीएमआर/कावि ४१२/२०२२, दि.२८.०९.२०२२ चे पत्र.
- ७) वित्तीय सल्लागार व उप सचिव कार्यालयाचे No.FADS/Fortified/Gadchiroli २०२२-२३/२६०३, दि.०३.११.२०२२ रोजीचे पत्र.

प्रस्तावना -

देशात आणि राज्यात अॅनिमियाचे प्रमाण नियंत्रणात आणण्याच्या दृष्टीने केंद्र शासनाने वरील संदर्भ क्र.१ च्या पत्रान्वये सन २०१९-२० पासून तीन वर्षाकरीता राज्यातील एका जिल्ह्यात केंद्र व राज्य ७५:२५ या प्रमाणात अर्थसहाय्याने सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेमार्फत आयर्न, Vit.B१२ व Folic Acid या तीन सूक्ष्म पोषण तत्वयुक्त (Micro-nutrients) गुणसंवर्धित तांदूळ (Fortified Rice) वितरित करण्याच्या सूचना दिल्या होत्या. तसेच संदर्भ क्र.२ च्या पत्रान्वये उक्त प्रकल्प प्रायोगिक तत्वावर राबविण्याकरिता गडचिरोली जिल्ह्याची निवड करण्यात आली. त्यानुसार सदर प्रकल्प प्रथम सन २०१९-२०२० या एक वर्षासाठी टाटा ट्रस्ट व BPCL कंपनीच्या आर्थिक सहाय्याने संपूर्ण गडचिरोली जिल्ह्यात राबविण्यास संदर्भ क्र.३ च्या शासन निर्णय मंजूरी देण्यात आली. सन २०१९-२०२० कालावधीत राबविण्यात आलेल्या सदर योजनेवरील खर्च BPCL कंपनीच्या CSR फंडातून करण्यात आल्यामुळे राज्य किंवा केंद्र शासनास अर्थसहाय्य देण्याची आवश्यकता भासली नाही. मात्र सन २०२०-२१ व २०२१-२२ या कालावधीत उक्त योजना संपूर्ण गडचिरोली जिल्ह्यात केंद्र व राज्य ७५:२५ या प्रमाणात अर्थसहाय्याने राबविण्यास संदर्भ क्र.४ च्या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात आली आहे. तसेच सदर योजनेवरील खर्चासाठी आर्थिक तरतूद करण्यासाठी संदर्भ क्र.५ च्या शासन निर्णयान्वये केंद्र व राज्य हिश्याच्या (७५:२५) लेखाशीर्षास मंजूरीही देण्यात आलेली आहे.

२. सदर प्रकल्पांतर्गत राज्यात विकेंद्रीत धान खरेदी योजनेंतर्गत खरेदी केलेल्या धानाच्या भरडाईअंती प्राप्त होणाऱ्या सर्वसाधारण तांदूळात पोषणतत्व गुणसंवर्धित तांदूळ (FRK-Fortified Rice Kernels) मिश्रित करुन (राईस फोर्टिफिकेशन) फोर्टिफाईड तांदूळ तयार करण्यासाठी आवश्यक FRK

खरेदी करण्यासंदर्भात जिल्हा पुरवठा अधिकारी, गडचिरोलीमार्फत प्रचलित पद्धतीने निविदा प्रक्रिया राबवून मे.विश्वभारती फूड प्रा.लि., जळगाव या FRK पुरवठादाराची निवड करण्यात आली आहे. सदर FRK पुरवठादाराने जानेवारी, २०२२ ते जुलै, २०२२ या कालावधीत गडचिरोली जिल्ह्यात १६८.६२५ मे.टन FRK तांदूळ पुरवठा केला असून, पुरवठादाराचे रु.१,१३,६७,०१२/- इतक्या रकमेचे देयक व अनुषंगिक खर्च अदा करणे बाकी आहे. उक्त प्रकल्पावरील खर्चाची प्रतिपुर्ती केंद्र हिश्याच्या प्रमाणात केंद्र शासनाकडून दिली जाणार आहे. तथापि, सदर २०२१-२२ या कालावधीत राबविण्यात आलेल्या उक्त प्रकल्पावरील संपूर्ण खर्च प्रथमतः राज्य हिश्याच्या तरतुदीतून भागविण्यास मंजुरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय-

शासन निर्णय, दि.२८ जानेवारी, २०२१ (संदर्भ क्र.४) अन्वये दिलेल्या मंजुरीनुसार राज्यातील गडचिरोली जिल्ह्यात सन २०२०-२१ व २०२१-२२ या कालावधीत “सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत पोषणतत्व गुणसंवर्धित तांदूळ (Fortified Rice) वितरित करणे” ह्या प्रकल्पावरील खर्च भागविण्यासाठी वित्तीय वर्ष २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात लेखाशीर्ष २४०८ ०८२३ अंतर्गत ३३-अर्थसहाय्य (केंद्र हिस्सा) या उद्दिष्टाखाली रु.३६००.०० लाख इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. तसेच लेखाशीर्ष २४०८ ०८३२ अंतर्गत ३३-अर्थसहाय्य (राज्य हिस्सा) या उद्दिष्टाखाली रु.१२००.०० लाख इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे.

उक्त प्रकल्पावरील खर्चाच्या प्रतिपुर्तीचे दावे विहित कालमर्यादेत केंद्र शासनास सादर करणे व केंद्र शासनासकडून प्राप्त होणारे अर्थसहाय्य राज्याच्या एकत्रित निधीत जमा करणे, या अटीच्या अधिन राहून, उक्त नमुद गडचिरोली जिल्ह्यात सन २०२१-२२ या कालावधीत “सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत पोषणतत्व गुणसंवर्धित तांदूळ (Fortified Rice) वितरित करणे” या प्रकल्पासाठी खरेदी करण्यात आलेल्या टन.मे १६८.६२५FRK चे रु रकमेचे -/१,१३,६७,०१२.देयक व प्रकल्पावरील अनुषंगीक खर्च प्रथमतः राज्य हिश्याच्या लेखाशीर्ष २४०८ ०८३२ अंतर्गत ३३-अर्थसहाय्य या उद्दिष्टाखाली वित्तीय वर्ष २०२२-२३ करीता मंजूर तरतुदीतून भागविण्याकरीता पहिल्या टप्प्यात रु.१.६० कोटी (अक्षरी रुपये एक कोटी साठ लाख फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर योजनेसाठी संदर्भ क्र.४ च्या शासन निर्णयान्वये जिल्हा पुरवठा अधिकारी, गडचिरोली हे नियंत्रक अधिकारी व सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, गडचिरोली हे आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. त्यांनी वरीलप्रमाणे मान्यतेनुसार राज्य हिश्याच्या लेखाशिर्षांतर्गत उपलब्ध निधीतून सदर योजनेवरील खर्च भागविण्यासाठी उक्त लेखाशिर्षाखाली मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च करू नये. तसेच खर्चाचा ताळमेळ घालून त्याबाबतचा अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र आणि उक्त प्रकल्पांतर्गत सन २०२१-२२ मधील राईस फोर्टिफिकेशनसाठीच्या खर्चाचे संपूर्ण दावे तात्काळ वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग यांचेकडे सादर करावे.

सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३०४/१४७५, दि.२८/११/२०२२ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.३५७/व्यय-१०, दि.०५/१२/२०२२ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

१४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०२०३१५२१०६०२०६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सतीश सुपे)
शासनाचे सह सचिव

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.विरोधी पक्षनेता (विधानसभा/विधानपरिषद), विधानभवन, मुंबई.
६. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. वित्तीय सल्लागार तथा उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई.
१२. महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपुर.
१३. महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपुर.
१४. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
१५. लेखा व कोषागार अधिकारी, गडचिरोली, जि.गडचिरोली.
१६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र स्टेट को.ऑ.मार्केटिंग फेडरेशन लि., मुंबई.
१७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य आदिवासी विकास महामंडळ, नाशिक.
१८. विभागीय आयुक्त, नागपुर विभाग, नागपुर.
१९. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली.
२०. नियंत्रक (शिधावाटप), व संचालक नागरी पुरवठा (गो/वा), मुंबई.
२१. उप आयुक्त (पुरवठा), नागपुर विभाग, नागपुर.
२२. जिल्हा पुरवठा अधिकार, गडचिरोली
२३. नियोजन विभाग (कार्या.१४७५), मंत्रालय, मुंबई.
२४. वित्त विभाग (व्यय-१६/अर्थ-१६), मंत्रालय, मुंबई.
२५. निवडनस्ती (नापु-२९).